

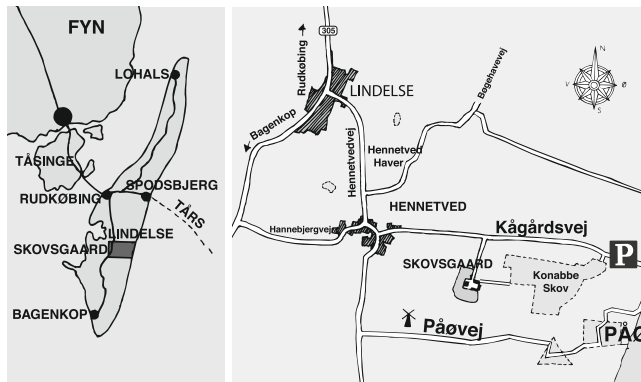
Skovsgaards økologiske landbrug

Skovsgaards jorde er på i alt 387 hektarer (ha). Heraf er 159 ha dyrket landbrugsjord, 95 ha skov, 93 ha eng og overdrev og 40 ha mose, sø og andre udyrkede arealer.

Skovsgaards landbrug har været dyrket ved økologisk drift siden 1989. Der anvendes således hverken kunstgødning eller kemiske bekæmpelsesmidler.

Markarbejdet på Skovsgaard er gennemmekaniseret og varetages af Danmarks Naturfonds administrator. Det meste af markarbejdet udføres af maskinstation.

Danmarks Naturfond har udlejet stalde og græsningsarealer til "kviehotel": De græssende kreaturer, der ses spredt på Skovsgaards marker, enge og overdrev er kalve og kvier, der skal blive til malkekøer, når de i en alder af ca. to år skal have deres første kalv. Til den tid bringes de hjem til Vejen i Østjylland - og skal fortsætte deres liv som økologiske malkekøer.

Landbrugstien er én af de 5 stier, der fører gennem det smukke herregårdsskabskab på Danmarks Naturfonds økologiske herregård Skovsgaard på Langeland.

Skovsgaard ligger ca. 13 km syd for Rudkøbing. Fra Lindelse køres mod øst til Hennetved, hvorfra der er skiltning til Skovsgaard. Stien udgår fra gårdens sydøstlige hjørne bag Skovsgaards iskælder.

Praktiske oplysninger

Hunde skal føres i snor.

Stien er delvis en trampesti ud over overdrev og dyrkede marker. Årstiden og planternes vækst kan derfor delvis påvirke passagen.

Danmarks Naturfond

Skovsgaard · Kågårdsvej 12 · Hennetved · 5900 Rudkøbing

Fondsadministrator: Lars Johansen · Telefon: 62 57 14 15
danmarksnaturfond@danmarksnaturfond.dk
www.danmarksnaturfond.dk

Naturformidling: Marianne Krag Petersen
Danmarks Naturfredningsforening · Telefon: 62 57 26 66
mkp@dn.dk · www.dn.dk

Blandede kilder
Produktgruppe fra velforvaltede
skove, kontrolleret oprindelse
og genanvendt træ eller fibre
www.fsc.org Cert no. SW-COC-127
© 1996 Forest Stewardship Council

Tegninger: Bonnie Helgestad · Tryk: www.SvendborgTryk.dk

Stierne ved Skovsgaard Landbrugsstien

Danmarks Naturfond
www.danmarksnaturfond.dk

Landbrugsstien - Velkommen til Skovsgaards økologiske landbrug

Stien starter i hjørnet af marken bag Skovsgaards iskælder. Ruten er ca. 2 km og mærket med røde trekanter - rigtig god tur!

1 Afgrøder

Skovsgaards marker dyrkes i et sædskifte, hvor der veksles mellem kløvergræs og kornafgrøderne spelt, hvede, rug eller triticale. Fordelen ved at skifte mellem kløvergræs og kornafgrøder er blandt andet, at kløver ved hjælp af rodknolde, kan binde frit kvælstof og derved skaffe næring til egen vækst - og til de andre planter. Hyppige skift mellem forskellige afgrøder gør det desuden lettere at undgå skadedyr og plantesygdomme.

Køresporene i markerne laves af traktoren, når der harves ukrudt.

2 Vandhullerne

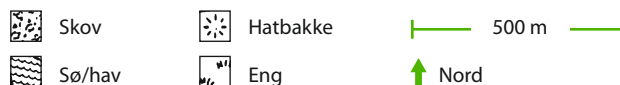
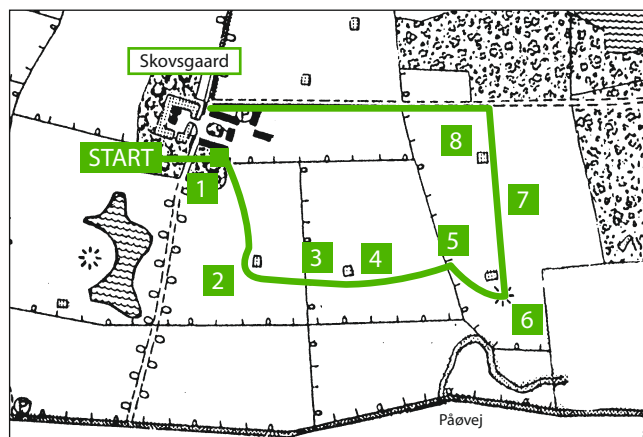
De 25 vandhuller på Skovsgaards åbne marker har tidligere været brugt som drikkested for markens kreaturer. De fleste af vandhullerne er på 3 sider forstærket med en lodret sten-sætning så køerne ikke trådte brinkerne ned. Den fjerde side er svagt skrånende, så kreaturerne kunne komme ned for at drikke.

Mange af Skovsgaards vandhuller var i årenes løb groet til og fyldt med slam. I 1990'erne er 20 af dem blevet restaureret. Skyggende træer og buske er fældet og slam er fjernet, så der igen kommer lys, ilt, liv og omsætning i vandhullerne.

3 De levende hegn

Sporet fortsætter over jorddiget, der er bevoxet med et gammelt levende hegn. Ved overgangen ses en flere hundrede år gammel ask, der, ligesom resten af Skovsgaards levende hegn, tydeligvis har været styntet - dvs. den er med nogle års mellemrum blevet beskåret og grenene er blevet brugt til gærdsel.

De levende hegn giver læ til markerne og begrænser udtørring. Hegnene er meget artsrige. Her er ca. 25 forskellige buske og træer, hvorpå der findes en stor artsrigdom af dyreliv. Mange insektarter er vigtige rovdyr, der lever af skadedyr, som altid vil findes på marker, hvor der ikke sprøjtes med insektgifte. På den måde hjælper hegnene den økologiske produktion.

4 Det dårlige eksempel

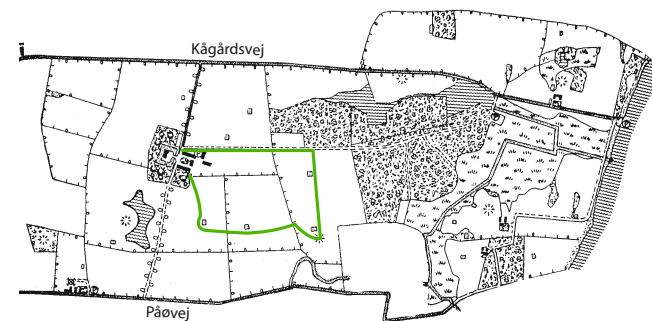
Dette vandhul er ikke blevet oprenset. En stor pil er væltet ud i vandhullet og vokser videre herfra. Bladfaldet fra træerne og træernes skygge betyder, at vandhullet bliver overgødet og mørkt, så der ikke kan trives vandplanter. Resultatet er et vandhul med dårlig vandkvalitet og ringe biologisk omsætning. Vandhullet er derfor et eksempel på hvad der sker, hvis man ikke foretager nogen form for vandhulspleje.

5 Nyt eller gammelt

Vandhullet her er kun få år gammelt. Det er gravet til gavn for dyrelivet og lagt netop her, fordi gamle kort viser, at der for mange år siden lå et vådområde her.

6 Maskebjerg

Maskebjerg er et typisk eksempel på de hen ved tusind "hatbakker", som Langeland er kendt for. De er sandsynligvis dannet ved aflejring i bunden af søer i istidens gletsjer.

De gamle ege i hegnet mod syd viser, at hegnet er flere hundrede år gammelt. Det var hovedgårdshegnet der skilte herregårdsjorden fra fæstegårdenes marker. Fæstebønderne betalte leje for deres gårde ved at udføre arbejde (hoveri) på herregårdsmarken.

Syd for hegnet ses en meget dyb drænggrøft. Den afvander ca. 2000 ha agerjord til Påø Bæk der løber gennem Skovsgaards enge.

Maskebjerg og arealet omkring banken er udlagt til udyrket areal.

7 Eldorado for frøer

Det lille vandhul er så lavvandet, at det hurtigt varmes op om foråret. Det giver gode livsbetingelser for dyr som f.eks. springfrøer, hvis æg udklækkes i det lune vand.

8 Vognvaskerdammen

"Vognvaskerdammen" hedder dette vandhul. Her er den skrånende side af vandhullet brolagt, så hestevogne og redskaber kunne køres ned i vandhullet til vask når markarbejdet var færdigt. Vandhullet er ét blandt flere vandhuller på Skovsgaard, hvor der er udsat klokkefrøer. Fyns Amt har stået for klokkefrøprojektet med støtte fra EU. Klokkefrøerne stammer fra æg hentet på Avernakø.